

## Výrobce/výrobkyně polotovarů pro matracové potahy (kód: 33-007-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu  
Skupina oborů: Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (kód: 33)  
Týká se povolání: Čalouník  
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

### Odborná způsobilost

| Název                                                                                             | Úroveň |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů polotovarů pro matracové potahy a potahů | 3      |
| Přípravné práce pro zhotovování polotovarů pro výrobu matracových potahů                          | 3      |
| Zhotovování proševů na kontinuálním prošívacím stroji                                             | 3      |
| Zhotovování proševů na diskontinuálním prošívacím stroji                                          | 3      |
| Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě                                         | 3      |
| Všívání zdrhovadel na dvoujehlových šicích strojích                                               | 3      |
| Nažehlování značkovek (etiket) a zdobných prvků                                                   | 3      |
| Sešívání švů polotovarů pro matracové potahy                                                      | 3      |
| Obnitkovávání dílců, polotovarů                                                                   | 3      |
| Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů                          | 3      |
| Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekoratérství              | 3      |
| Nakládání s odpadem ze šicí dílny                                                                 | 3      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v technických dokumentech včetně čtení výkresů polotovarů pro matracové potahy a potahů

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                                                                 | Způsoby ověření                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Číst dodanou technickou dokumentaci konkrétního polotovaru pro matracové potahy a potahů včetně 3D zobrazení v listinné nebo elektronické formě, předvést měření v metrické soustavě a vypočítat zadané rozměry | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Použít textovou dokumentaci v různých technologických postupech při zhotovení polotovarů a potahů                                                                                                               | Praktické předvedení                 |
| c) Vyjmenovat způsoby značení matracových potahů podle platných právních předpisů                                                                                                                                  | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Přípravné práce pro zhotovování polotovarů pro výrobu matracových potahů

| Kritéria hodnocení                                                                                                        | Způsoby ověření                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Zvolit a zdůvodnit z technické dokumentace postup práce pro zhotovení polotovarů pro výrobu matracového potahu         | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vybrat hlavní a pomocné textilní i netextilní materiály pro zhotovení polotovarů a uvést jejich charakteristické znaky | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vybrat etikety pro konkrétní druhy matracových potahů, zdůvodnit výběr                                                 | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Objasnit funkci kontinuálních a diskontinuálních strojů na výrobu matracových proševů a jejich formátování             | Ústní ověření                        |
| e) Objasnit funkci strojů a linek na výrobu matracových příhraní                                                          | Ústní ověření                        |
| f) Zvolit podle zadání stroje, nástroje a zařízení pro zhotovení polotovarů pro výrobu matracového potahu                 | Praktické předvedení                 |
| g) Vytvořit stříhové a nářezové plány polotovarů podle zadaných rozměrů, výkresové dokumentace a technologického postupu  | Praktické předvedení                 |
| h) Vypočítat spotřebu všech materiálů                                                                                     | Praktické předvedení                 |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Zhotovování proševů na kontinuálním prošívacím stroji

| Kritéria hodnocení                                                                                                       | Způsoby ověření      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Zvolit prošívací vzor podle zadání, zkontrolovat a seřadit prošívací stroj a nastavit dělicí zařízení                 | Praktické předvedení |
| b) Vybrat a zavěsit náviny hlavních a pomocných materiálů, navést všechny materiály do vodicích částí prošívacího stroje | Praktické předvedení |
| c) Na prošívacím stroji zhotovit podle zadání prošev                                                                     | Praktické předvedení |
| d) Odebrat, spočítat polotovary a zkontrolovat kvalitu prošíť a dělení materiálů                                         | Praktické předvedení |
| e) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO                                                               | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Zhotovování proševů na diskontinuálním prošívacím stroji

| Kritéria hodnocení                                                                                       | Způsoby ověření      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Zvolit prošívací vzor podle zadání, zkontrolovat a seřadit prošívací stroj a nastavit dělicí zařízení | Praktické předvedení |
| b) Připravit a zkontrolovat prošívací rám diskontinuálního prošívacího stroje                            | Praktické předvedení |
| c) Podle nákresu a technologického postupu uchyťt do rámu pomocné a hlavní textilní materiály            | Praktické předvedení |
| d) Vsunout rám pod rameno prošívacího stroje do výchozí polohy prošívání, nastavit a spustit stroj       | Praktické předvedení |
| e) Uvolnit a vyjmout prošíť dílec z rámu, zkontrolovat kvalitu prošívání                                 | Praktické předvedení |
| f) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO                                               | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Ruční a strojové dělení plošných dílů v čalounické výrobě

| Kritéria hodnocení                                                                                 | Způsoby ověření      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Vystříhnout, vyříznout nebo vyseknout raznicí díly podle šablony nebo podle zakresleného stříhu | Praktické předvedení |
| b) Pomocí ručního řezacího strojku rozdělit zadaný materiál                                        | Praktické předvedení |
| c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO                                         | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Všívání zdrhovadel na dvoujehlových šicích strojích

| Kritéria hodnocení                                                                                                    | Způsoby ověření      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Seřídít a zkontrolovat šicí stroj, nastavit parametry podle zadání a seřídít vodicí zařízení pro vedení zdrhovadla | Praktické předvedení |
| b) Všít zdrhovadlo a zkontrolovat kvalitu provedení                                                                   | Praktické předvedení |
| c) U nekonečných zdrhovadel odstříhnout zdrhovadlo, nasadit běžec, ověřit funkčnost zdrhovadla                        | Praktické předvedení |
| d) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO                                                            | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Nažehlování značkovek (etiket) a zdobných prvků

| Kritéria hodnocení                                                                                   | Způsoby ověření                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Připravit k provozu žehlicí zařízení, dílec, etikety, zdobné prvky                                | Praktické předvedení                 |
| b) Stanovit na dílci podle nákresu nebo šablony místo k nažehlení etikety, případně i zdobného prvku | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Nažehlit etiketu, případně i zdobný prvek                                                         | Praktické předvedení                 |
| d) Zkontrolovat soudržnost spojených materiálů žehlením, dílec odložit na určené místo               | Praktické předvedení a ústní ověření |
| e) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO                                           | Praktické předvedení                 |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Sešívání švů polotovarů pro matracové potahy

| Kritéria hodnocení                                                                                        | Způsoby ověření                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Seřídít a zkontrolovat šicí stroj, popsat a nastavit jeho parametry podle zadání a sešívání polotovarů | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Sešít materiály polotovarů pro matracové potahy a zkontrolovat kvalitu sešití                          | Praktické předvedení                 |
| c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO                                                | Praktické předvedení                 |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Obnitkovávání dílců, polotovarů

| Kritéria hodnocení                                                                                                           | Způsoby ověření                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Seřídít a zkontrolovat obnitkovací stroj, popsat a nastavit jeho parametry podle zadání a začíšťovaného dílce, polotovaru | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Začistit okraje polotovaru a spojovací švy obnitkováním                                                                   | Praktické předvedení                 |
| c) Při všech pracovních operacích dodržet zásady BOZP a PO                                                                   | Praktické předvedení                 |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Kontrola, balení a expedice čalouněných výrobků a čalounických materiálů

| Kritéria hodnocení                                                                                                       | Způsoby ověření         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| a) Popsat způsoby a zásady provádění kontroly v celém procesu výroby a skladování čalounických materiálů                 | Písemné a ústní ověření |
| b) Zkontrolovat kvalitu hotových výrobků                                                                                 | Praktické předvedení    |
| c) Popsat zásady označování výrobků nebo polotovarů podle platných právních předpisů                                     | Písemné a ústní ověření |
| d) Popsat způsoby balení výrobků, polotovarů, materiálů podle charakteru a množství výrobků a způsobu expedice a dopravy | Písemné a ústní ověření |
| e) Popsat zásady manipulace a skladování výrobků a materiálů v procesu čalounické výroby                                 | Písemné a ústní ověření |
| f) Popsat zásady expedice a přepravy výrobků a materiálů vzhledem k použitému přepravnímu prostředku                     | Písemné a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Zaznamenávání technických údajů a výsledků práce v čalounické výrobě a dekorátérství

| Kritéria hodnocení                                                                                                 | Způsoby ověření      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Zaznamenat do formuláře technické údaje v čalounické výrobě a dekorátérství                                     | Praktické předvedení |
| b) Podle ergonomických zásad vypočítat a upravit celkové a dílčí rozměry výrobku                                   | Praktické předvedení |
| c) Zpracovat provozní evidenci a dokumentaci – dokumentace zakázky, evidence materiálu, spotřeby materiálu, odpadu | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Nakládání s odpadem ze šicí dílny

| Kritéria hodnocení                                                                                                           | Způsoby ověření      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Vysvětlit způsoby třídění, skladování, zpracování, recyklace a likvidace odpadu ze šicí dílny včetně znehodnocených jehel | Ústní ověření        |
| b) Naložit s odpadem v souladu s platnými předpisy s dodržáním zásad BOZP a PO                                               | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

## **Organizační a metodické pokyny**

### **Pokyny k realizaci zkoušky**

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce uchazeč zhotoví:

- prošíť horního a spodního dílce matracového potahu na diskontinuálním prošívacím stroji
- prošíť sdružených a strojově dělených prošívacích pásů na zhotovení příhraní kontinuálním prošívacím strojem
- příhraň potahu, která bude spojena s horním a spodním dílcem nesnímatelného matracového potahu sešitím pomocí paspule na matracovém jádru - potah s odvětrávacími otvory, s přišitými úchytkami a etiketami a okraji začistěnými obnitkováním
- sešitím spojenou příhraň potahu pro matracový snímatelný potah s obnitkováním okrajů a švů, s přišitými úchytkami a s všitým zdrhovadlem po jedné dlouhé a třetinách krátkých stran.

Písemné ověřování kritérií hodnocení bude realizováno formou odpovědí uchazeče na otevřené otázky (vypracovaných na PC nebo na označené listy papíru) týkající se úkolů a zadání vyplývajících z příslušných kritérií hodnocení. Ústním ověřením se rozumí stručné slovní doplnění písemně zpracovaných úkolů a zadání.

Při ověřování kritérií hodnocení způsobem "Praktické předvedení a ústní ověření" se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě práce i zhotoveného polotovaru, ke znalosti hlavních a pomocných materiálů pro výrobu polotovarů matracových potahů a ke znalosti značení matracových potahů. Měření materiálů a polotovarů musí být v souladu s platnými normami.

Na zkoušku si účastník donese vlastní pracovní oděv a obuv.

### **Výsledné hodnocení**

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### **Počet zkoušejících**

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

**Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby**

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *čalouník* a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti nábytkářské výroby a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti čalounické výroby.
- d) Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti čalounické výroby.
- e) Profesní kvalifikace 33-007-H Výrobce/výrobkyně polotovarů pro matracové potahy a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti čalounické výroby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, [www.mpo.cz](http://www.mpo.cz).

### **Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky**

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Požadavky splňuje čalounická dílna se skladovacím prostorem vybavená následujícím materiálně-technickým vybavením:

- Technologické postupy, nákresy a výkresy polotovarů na výrobu matracových potahů a matracových potahů rozdílných druhů a typů: nejméně pro 3 druhy nesnímatelných potahů s odlišnými odvětrávacími otvory, úchytkami, značením a nejméně pro 3 druhy snímatelných potahů se zdrhovadly, odvětráváním, úchytkami, značením
- Vzorkovnice textilních hlavních materiálů pro výrobu polotovarů pro matracové potahy
- Materiály pro zhotovení zadaných polotovarů: výplňové rouno více druhů a plošných hmotností, strojové nitě více druhů a barev, lemovky, etikety k přišívání, etikety s naneseným tavným lepidlem k zažehlování, paspule více druhů a barev, zdrhovadla nekonečná, jezdce min. 4 ks pro každý druh zdrhovadla, zdrhovadla ukončená - potřebné délky, min. 2 druhy a délky pro rozdílný způsob uzavírání matracových potahů, textilní odvětrávací sítě, náviny nebo pásy, standardní měkká polyuretanová pěna vhodné hustoty a měkkosti, desky o rozměrech 1 000 mm x 2 000 mm v tl. 10 a 20 mm a pásy šířky vhodné pro šití příhraní, desky viskoelastické polyuretanové pěny v tloušťkách 10 mm, 20 mm, 30 mm, kovové zděře a kroužky odvětrávacích otvorů, výplně šitých paspulí, módní zdobné prvky podle současných trendů
- Měřicí, kreslicí a pro strojové šití, prošívání a obnitkování potřebné pracovní pomůcky včetně rýsovacích potřeb
- Základní vybavení pracoviště pro zhotovení stříhových a nářezových plánů, stříhů, šablon
- Stříhací technika a pracovní pomůcky: stříhací stůl, ruční nůžky malé, ruční nůžky velké krejčovské, ruční elektrický řezací strojek s kotoučovým nožem, ruční elektrický řezací strojek s přímým nožem
- Zažehlovací technika
- Prošívací stroj diskontinuální včetně příslušenství
- Prošívací stroj kontinuální včetně příslušenství
- Elektrický průmyslový šicí stroj se stehem vázaným - jednojehlový
- Elektrický průmyslový šicí stroj se stehem vázaným na všívání zdrhovadel - dvoujehlový
- Elektrický průmyslový obnitkovací šicí stroj - jedno nebo vícenitný
- Strojové jehly (min. balení 10 ks k příslušnému šicímu stroji, šitému a šicímu materiálu) a jehly k prošívacím strojům, druh a počet podle typu stroje
- Špendlíky krejčovské, špendlíky čalounické
- Vypichovače
- Místnost pro písemnou část zkoušky, PC nebo tablet, psací potřeby, označené listy papíru
- Ochranné pracovní prostředky
- Příjemky, výdejky zboží a materiálů
- Potřeby k udržování čistoty na pracovišti

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

### **Doba přípravy na zkoušku**

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### **Doba pro vykonání zkoušky**

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 30 minut.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dřevozpracující a papírenský průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Cech čalouníků a dekoratérů, z. s.

Střední škola stavebních řemesel Brno-Bosonohy, příspěvková organizace

JITONA, a. s., Klatovy